

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

TRADITIO ET EXCELLENTIA

sociologie & asistență socială
szociológia & szociális munka
sociology & social work

FIȘA DISCIPLINEI

ASISTENȚA SOCIALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Sociologie și Asistență Socială
1.3. Departamentul	Sociologie și Asistență Socială în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Asistență Socială
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	ASISTENT SOCIAL
1.7. Forma de învățământ	Învățământ la zi și distanță

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		ASISTENȚA SOCIALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE				Codul disciplinei	ALM2503
2.2. Titularul activităților de curs			conf.dr. BERSZAN LIDIA				
2.3. Titularul activităților de seminar			conf.dr. BERSZAN LIDIA				
2.4. Anul de studiu	II.	2.5. Semestrul	3	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Tutoriat (consiliere profesională)					6
Examinări					4
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				44	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	disciplină de specialitate
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	conexiune internet, videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	conexiune internet, videoproiector

6.1. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- Identificare, culegere de informații, documentare, evaluare și înregistrare a informațiilor, analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale de la nivel, individual, familial, de grup, comunitar și societal - Dezvoltarea serviciilor și activităților de prevenire precum și a celor de suport acordate beneficiarilor sistemului de asistență socială. - Consultanță în accesarea resurselor comunitare pentru persoanele și grupurile sociale excluse sau aflate în risc de excludere socială (instituții, servicii, prestații) - Comunicare și relaționare profesională cu beneficiarii și alți actori sociali implicați
Competențe transversale	- Abordarea obiectivă și argumentată atât teoretic, cât și practic, a unor situații - problemă în vederea soluționării eficiente a acestora cu respectarea valorilor și principiilor specifice asistenței sociale - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă transdisciplinară pe diverse paliere ierarhice la nivel intra- și interorganizațional

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	C7.Formulează, descrie și analizează impactul social al acțiunilor asupra utilizatorilor de servicii sociale. C8.Evaluează nevoile persoanelor fizice în ceea ce privește îngrijirea lor. C9.Evaluează mecanismele de răspuns ale comunității la problemele beneficiarilor. C14.Identifică metodologia și procedurile pentru elaborarea politicilor și programelor sociale pentru grupurile vulnerabile. C15.Identifică serviciile sociale disponibile.
Aptitudini	A3.Aplică principiile și metodele specifice pentru elaborarea soluțiilor alternative. A9.Implementează mecanismele adecvate de răspuns la situații problematice. A12.Monitorizează și evaluează intervenția la nivel individual, de grup sau comunitar.
Responsabilități și autonomie	R3. Dezvoltă și gestionează parteneriate public- privat pentru sprijinirea grupurilor vulnerabile. R4. Elaborează documentație conform cerințelor legale. R5. Elaborează planuri de intervenție specifice pentru asistarea persoanelor și grupurilor aflate în dificultate.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Înțelegerea aspectelor fundamentale legate de îmbătrânirea persoanei umane precum și de influențele mediului social. - Creșterea interesului personal, și științific pentru abordarea problematicii vârstei a treia și a patra
---------------------------------------	--

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

7.2 Obiectivele specifice	Dobandirea unui set de valori, cunostinte, deprinderi in vederea asistării sociale a persoanelor varstnice.
----------------------------------	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
C1. Noțiuni introductive: gerontologia, geriatria. Aspecte demografice.	Expunere, prelegere asistată pe calculator cu expunerea conținuturilor cursurilor în format power point;	
C2. Aspecte biologice si fiziologice ale imbatranirii: schimbari senzoriale, motrice si kinestezice, consecinte sociale ale imbatranirii biologice. Boli cronice la varstnici; modele pentru mentinerea starii de sanatate.	Exemplificări și întrebări de verificare a cunoștințelor pe parcurs.	
C3. Aspecte psihologice ale imbatranirii: schimbari ale proceselor cognitive; aspecte privind personalitatea si adaptarea	Explicații, problematizări, discuții pe baza prezentărilor, și pe baza literaturii de specialitate.	
C4. Interviuul time-line		
C5. Familia și vârstnici Schimbările aduse de îmbătrânire în viața familiei, Relațiile intra-generaționale	Explicații, problematizări, discuții pe baza prezentărilor, și pe baza literaturii de specialitate	
C6. . Grupurile de vârstnici Importanta suporturilor sociale: familia, prietenii, vecinii	Parcurgerea bibliografiei obligatorie - lectură individuală – muncă în echipă – exerciții interactive – prezentarea unei teme din bibliografia obligatorie	
C7. Grupul de suport, grupul terapeutic	Prezentarea unei teme din bibliografia obligatorie	
C8. Asumarea de noi roluri: in comunitate, in familie; participarea civica, politica si religioasa.	Explicații, problematizări, discuții pe baza prezentărilor, și pe baza literaturii de specialitate	
C9. Terapia ocupațională.	Prezentarea unei teme din bibliografia obligatorie	
C.10. Nivele de intervenție, echipa multidisciplinară	Parcurgerea bibliografiei obligatorie - lectură individuală – muncă în echipă – exerciții interactive – prezentarea unei teme din bibliografia obligatorie	portofolii de lectura individuala
C.11. Categorii de varstnici expuse riscurilor: batranii singuri, batranii din mediul rural, femeile batrane singure.	Evaluare funcțională, cu metodele asistenței sociale: social, mediu, sănătate mintala, sănătate fizică, economică.	
C12. Managementul de caz Furnizorii de servicii, rolul de ‘advocacy’ al asistentului social	Explicații, problematizări, discuții pe baza surselor de legislație în vigoare.	aplicarea chestionarului multi-dimensional la o pers +70 ani
C.13. Asistență și îngrijire alternativă	Evaluare funcțională, cu metodele asistenței sociale: social, mediu,	interviu time-line cu o persoană vârstnică +70 ani

Îngrijirea la domiciliu, centrul de zi, casa vârstnicilor, azilul de vârstnici	sănătate mintală, sănătate fizică, economică.	
C14. Asistarea persoanelor în ultima perioadă de viață Confruntare cu propria moarte, procesul morții, euthanasia, vaduvia. Asistarea familiilor în situații de deces	Recapitulare	predarea portofoliilor de lectură individuală
Bibliografie		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
S1- Statistici privind îmbătrânirea populației. Aspecte demografice: RO, EU, mondial		<i>Berszán Lídia: Szociális szabályozás Romániában - Tapasztalatok és távlatok az idősellátásban. Szociálpolitikai Szemle – A szociális szakma lapja 2018/3-4. pp.94-105</i>
S2- Etapele îmbătrânirii;		Berszán, L(2008): Alkonyidő Szociális munka idős személyekkel. Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca (55-62.)
S3— Aspect psihologice si biologice: Boli cronice la varstnici; modele pentru mentinerea starii de sanatate		Neamțu, George (2003): Mentinerea la domiciliu, în Tratat de asistență socială. București, Editura Polirom, (938-945.)
S4 -Evaluarea nevoilor umane la persoane vârstnice		Neamțu, George (2003): Institucionalizarea persoanelor vârstnice, în Tratat de asistență socială. București, Editura Polirom, (947-956.)
S5- Grila de evaluare națională		Gal, Denizia (2003): Intervievarea, (47-58)
S6 –Legea 886, 17, Legea asistenței sociale		Széman Anita és mtsai: Az élet értelmességének szubjektív megélése idős korban. http://real.mtak.hu/58207/1/mental.2007.4.4.pdf
S7- Domeniul si misiunea serviciilor sociale;		Berszán Lídia, Mild Brigitte: <i>Ajtónyitás: Idős emberek társas interakcióinak kutatása</i>

		http://odin.de-efk.hu/library/100408_MagyarGerontologia2.5v.pdf
S8- Principii si metode de lucru in practica asistentei sociale pentru vârstnice;		Bodi, Diana-Cristina (2017). <i>Persoanele vârstnice</i> . Institutul European
S9- Politici sociale în România in domeniul asistentei sociale a generatiei varstnice		<i>Szabó, Lajos (2017). A gerontológia ismeretek szerepe a szociális munkások képzésében. Parbeszéd.2017/4/4. .</i>
S10- Coordonarea de caz.		<i>Stanciu, C. (2014). Asistența socială a persoanelor vârstnice în contextul integrării României în Uniunea Europeană. Editura de Vest.</i>
S 11- Categoriile de varstnici expuse riscurilor; Nivele de intervenție, echipa multidisciplinară		<i>Lampek, Erzsébet, – Rétsági Kinga. (2015). Egészséges idősödés. Pécs. https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/sport2/EgeszsegesIdosodesJ.pdf</i>
S12 – Aspecte practice și recomandări speciale pentru lucrul cu persoanele vârstnice		<i>Szabó, Lajos (2013). A nyugdíjba vonulás pszichológiai tényező. Kultúra és Közösség: IV. évf.</i>
S13 – Exerciții, tehnici de comunicare cu pers. vârstnice		Széman Anita és mtsai: Az élet értelmességének szubjektív megélése idős korban. http://real.mtak.hu/58207/1/menta1.8.2007.4.4.pdf
S14 – Dileme si aspecte etice		Demetrescu, R. (2014): Drepturile omului la vârsta a treia, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București
Bibliografie obligatorie: Bánlaky Pál (2001): Családszociológia, Wesley Kiadó, Budapest Berszán , Lidia (2017): Alkonyidő - Szociális munka idős személyekkel, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca <i>Berszán Lidia: Szociális szabályozás Romániában - Tapasztalatok és távlatok az idősellátásban. Szociálpolitikai Szemle – A szociális szakma lapja 2018/3-4. pp.94-105</i> Bogdan , Constantin (1990): Societatea și problemele îmbătrânirii populației, Editura Junimea, Iași Demetrescu, R. (1994): Drepturile omului la vârsta a treia, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București Gal, Denizia (2003): Intervievarea, in Asistența socială a persoanelor vârstnice- Aspecte metodologice, Editura Todesco, Cluj-Napoca (47-58) Hooyman, R. - Kiyar, N. - Ginsberg, L.H. (1993): Social Gerontology, University of Chicago Press Kübler-Ross, E. (1988): A halál és a hozzá vezető út, Gondolat Kiadó, Budapest		

Lévai Katalin szerk. (1999): Idősellátás Magyarországon, Brit-magyar kutatási modellek, Szociális Innováció Alapítvány, Budapest (22-112.)

Széman Anita és mtsai: Az élet értelmességének szubjektív megélése idős korban.

<http://real.mtak.hu/58207/1/mental.8.2007.4.4.pdf>

Neamțu, George (2003): Tratat de asistență socială. București, Editura Polirom

AZ IDŐSOTTHONOKBAN LAKÓK ÉS DOLGOZÓK EMBERI MÉLTÓSÁGÁÉRT 2016.

https://www.ajbh.hu/documents/10180/2951070/Idosotthoni_monitoring_nagyjelentes.pdf/6b713d69-dbe3-211b-f82b-fab780c81e46?version=1.0&t=1555503724287

+ Pagini web: www.socwork.net, www.szochalo.hu, www.journalsonline.co.uk, www.geriatria.hu

bibliografie optională:

Brettner Zsuzsanna: A 21. Század idősei. In. Acta Sociologica. Pécsi Szociológiai Szemle. 5. évf. 1. sz. / 2012.

http://szociologia.btk.pte.hu/sites/default/files/Acta_Sociologia/14_-_brettner.pdf

Berszán Lidia, Mild Brigitte: Ajtónyitás: Idős emberek társas interakcióinak kutatása

http://odin.de-efk.hu/library/100408_MagyarGerontologia2.5v.pdf

Bodi, Diana-Cristina (2017). *Persoanele vârstnice*. Institutul European.

Demetrescu, R. (2014): Drepturile omului la vârstă a treia, Institutul Român pentru Drepturile Omului, București

Dimunová, Lucia and Dombrovsky, Peter and Mechírová, Viola and Vargová, Viola and Lukács, Andrea (2013): Idős emberek életminősége. Egészségtudományi közlemények, Miskolci Egyetem közleménye, 3 (2). pp. 99-103. ISSN 2063-2142

Gal, D. (2012). *Îngrijirea vârstnicului: studii și modele de bune practici*. Casa Cărții de Știință.

Kállai J (2013). *Az időskorúak egészségpszichológiája*. Budapest: Medicina Kiadó.

Kiss Csenge Bernadett–László Éva A kiegészítő vizsgálata az idősgondozók és szociális munkások körében.

<https://erdelyitarsadalom.ro/files/et29/et-bbu-29-03.pdf>

Kiss Gabriella, Berszán Lidia (2012): Az idősgondozásban dolgozók elégedettségének mérése a minőségi munka érdekében, Magyar Gerontológia, 35-47, 4. évfolyam, 15 szám

Lampek, Erzsébet, – Rétsági Kinga. (2015). *Egészséges idősödés*. Pécs.

<https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/sport2/EgeszsegesIdosodesJ.pdf>

Fontaine, R.(2018): Psihologia îmbătrânirii. Editura Polirom, Bukarest.

Mari, Daniela (2018). *Az aktív időskor művészete*. Corvina Kiadó .

Muresan, M. R. (2012). *Varsta a treia intre autonomie si vulnerabilitate*. Editura Limes

Osborne, W.J. (2012). Psychological Effects of the Transitions to Retirement. Canadian Journal of Counselling and Psychotherapy, 46/1, 45 -58.

Patyán L. (2018) A professzionális és családi gondozók viszonyrendszere az idősök otthoni gondozásában.

https://www.academia.edu/105755024/A_professzion%C3%A1lis_%C3%A9s_csal%C3%A1di_gondoz%C3%B3k_vizonyrendszere_az_id%C5%91sek_otthoni_gondoz%C3%A1s%C3%A1ban?uc-sb-sw=114008004

Somorjai Ildikó, Török Emőke, 2006: A játék lendületbe hoz

Közösségi játékok időseknek. Ifjúsági, Családügyi, Szociális és Esélyegyenlőségi Minisztérium, Jász-Nagykun-Szolnok megye Esély Szociális Közalapítványa, Regionális Szellemi Forrásközpont. 2006

Stanciu, C. (2014). *Asistența socială a persoanelor vârstnice în contextul integrării României în Uniunea Europeană*. Editura de Vest.

Szabó, Lajos (2017). *A gerontológiai ismeretek szerepe a szociális munkások képzésében*. Parbeszéd.2017/4/4. .

Szabó, Lajos (2013). *A nyugdíjba vonulás pszichológiai tényező*. Kultúra és Közösség: IV. évf.

Szabó L. (2014) A professzionális és informális segítők szerepe az idősek otthoni ellátásában. Esély, 25: 79-93.
https://www.esely.org/kiadvanyok/2014_2/szabo.pdf

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul pregătește studenții pentru realizarea unor evaluări sistematice ale nevoilor și resurselor, pentru a fi capabili să activeze ca și asistenți sociali profesioniști în instituții pentru vârstnici.
- Se fac astfel utili la nivelul organizațiilor care asistă sau îngrijesc persoane vârstnice și programelor comunitare destinate generației vârstnice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen scris: aprox. 20 de întrebări, administrat în sesiunea de examene	test grilă de cunoștințe	40%
	Verificare pe parcurs: test grilă, în jur de 10 de întrebări, administrat la mijlocul semestrului		10%
10.5 Seminar	-portofolii de lectură individuală - realizarea unui interviu time-line cu o persoană vârstnică +70 ani		10% 20%
	- aplicarea chestionarului multi-dimensional la o pers. vârstnică de +70 ani		20%
10.6 Standard minim de performanță			
• Prezență de cel puțin 50% din cursuri, 80% din seminarii, participare activă, elaborarea și predarea la termen a lucrărilor sau temelor. • Pentru nota minimă studentul trebuie să acumuleze cel puțin 50% din punctajul de la nota examenului scris (grilei), respectiv să îi fie acceptate temele de seminar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
--	--

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu *Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic*, se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

sociologie & asistență socială
szociológia & szociális munka
sociology & social work

TRADITIO ET EXCELLENTIA

1 FĂRĂ SĂRĂCIE 	2 FOAMETE "ZERO" 	3 SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTĂRE 	4 EDUCAȚIE DE CALITATE 	5 EGALITATE DE GEN 			8 MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ 	9 INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ
10 INEGALITĂȚI REDUSE 	11 ORĂȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE 					16 PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE 	17 PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR 	

Data completării:
15.04. 2025

Titular de curs și seminar
conf. dr. Berszan Lidia

Data avizării în departament:
20.05.2025

Director de departament
Dr. Eva Laszlo